

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент
(назва магістерської програми)

на тему: «Фінансова надійність страховика»
(назва теми)

Виконавець:

студент 62 факультету ФБС
Гейко Дмитро Вадимович
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Баранова Вікторія Глібівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Фінансова надійність страхового сектору фінансового ринку є важливою умовою стабільного макроекономічного розвитку та соціальної стабільності суспільства в цілому. У зв'язку з цим здатність страхових організацій виконувати свої зобов'язання при різних несприятливих змінах ринкової ситуації необхідна для ефективного функціонування всього ланцюга економічних відносин у суспільстві. Діяльність страховика складається з кількох елементів: операційна діяльність пов'язана зі страховою діяльністю; інвестиційна діяльність, пов'язана з інвестуванням фінансових ресурсів та виконанням інших функцій.

Фінансова надійність страховика забезпечується п'ятьма основними факторами: достатній капітал; перестраховування; пасиви (в основному представлені страховими резервами); активне інвестування; тарифна політика.

Наявність страхового захисту сприяє розвитку ринкових відносин і підприємницької діяльності, що покращує інвестиційний клімат у країні. Ці та інші аспекти зумовлюють необхідність дослідження проблеми фінансової надійності страховика.

Метою даної роботи є на основі узагальнення теоретичних та методичних підходів щодо фінансової надійності страховика поглибити теоретичні засади та запропонувати практично спрямовані рекомендації до розвитку морського страхування в Україні.

Завдання дослідження:

- визначити сутність фінансової надійності страховика;
- надати фінансово-правову оцінку новітнього підходу до державного регулювання страховиків в Україні;
- визначити фактори впливу на фінансову надійність страховика;
- проаналізувати загальну фінансову діяльність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- проаналізувати фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- проаналізувати фінансові ресурси ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- охарактеризувати вплив перестрахової діяльності на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- охарактеризувати сучасні фактори впливу на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- рекомендувати поліпшення фінансової надійності страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

Об'єктом дослідження є процес оцінки фінансової надійності страховика.

Предметом дослідження є економічні відносини страховика з приводу досягнення фінансової надійності.

Методи дослідження Методи теоретичного узагальнення та порівняння при визначенні сутності фінансової надійності; статистичні, табличні та графічні методи; методи системного та комплексного фінансового підходу; економіко-математичні методи.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України, які регулюють фінансову діяльність у вітчизняних страхових організаціях, монографії авторів, публікації в науковій періодичній пресі, матеріали науково-практичних конференцій та семінарів. Інформаційною базою роботи є бухгалтерська, фінансова і статистична звітність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи - 82 сторінки, у тому числі на 48 із них розміщено 26 таблиць, 17 ілюстрацій та 4 формул, список використаних джерел із 58 найменувань.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Гейко Д.В. Фінансова надійність страховика. Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами: зб. мат. VI Всеукр. наук-практ. інтернет-конф. (м. Київ, 16 листопада 2022 р.) Київ. КНЕУ, 2022.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У роботі розглядаються теоретичні основи фінансової надійності страховика - визначено сутність фінансової надійності страховика; надано фінансово-правову оцінку новітнього підходу до державного регулювання страховиків в Україні; визначено фактори впливу на фінансову надійність страховика;

Проаналізовано методичні основи фінансової надійності ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» - проаналізовано загальна фінансова діяльність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; проаналізовано фінансова надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; проаналізовано фінансові ресурси ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;

Запропоновано рекомендації щодо поліпшення фінансової надійності страхової компанії ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» - охарактеризовані вплив перестрахової діяльності на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; охарактеризовані сучасні фактори впливу на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; рекомендоване поліпшення фінансової надійності страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Фінансова надійність страхового бізнесу є одним із найважливіших елементів стабільності, це не тільки складний елемент для управління діяльності страховика, а й ключовий для фінансового менеджменту страховика в цілому.

1- «фінансова стійкість страховика» та «фінансова надійність страховика», що призводить до не точностей у трактуванні результатів роботи фінансової установи. У даній роботі терміни «фінансова стійкість» і «фінансова надійність» використовуються як синоніми. Таке рішення ґрунтується на зарубіжному досвіді, оскільки в англomовній фаховій літературі вживається унікальний термін «фінансова міцність страхових компаній», що означає фінансову стійкість, надійність страховика.

2- проект постанови «Про затвердження Положення про визначення методики формування страхових резервів та вимог до методики розрахунку викупної суми та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» пропонується врегулювання проблемних питань та встановлення єдиних підходів щодо формування технічних резервів за видами страхування, іншими ніж страхування життя, та резервів із страхування життя.

3- Основною перевагою фінансової надійності страховика є адекватне реагування на внутрішні та зовнішні дестабілізуючі фактори. Фінансова надійність виступає насамперед як індикатор здатності компанії виконувати свої зобов'язання та адаптуватися до динамічного, ризикованого ринкового середовища. Всі ці фактори як позитивно, так і негативно впливають на фінансову стійкість і надійність страхової компанії. Обчислення їх абсолютних значень є дуже складним і відносно точним процесом.

4- Страхові виплати у 2021 році порівняно з 2020 роком зросли на 227 тис. грн, тобто на 42,284%, а у 2 кварталі 2022 року порівняно з попереднім роком суттєво зменшилися на 459,566 тис. грн. або на 60,14 %. Також спостерігається падіння інших операційних витрат на 61,0% або на 82 859 тис. грн у 2 кварталі 2022 року, а у 2021 році інші операційні витрати суттєво зросли на 10,83% або на 13 273 тис. грн. Витрати на збут у 2021 році зросли на 11,81%, тобто на 67 578 тис. грн, а у 2 кварталі 2022 року витрати на збут істотно зменшилися на 37,33%, тобто на 238 799 тис. грн. Спостерігається тенденція до зменшення обсягів страхових виплат, страхових премій і, відповідно зменшення доходів за 2020-2 квартал 2022 року. Така ситуація пояснюється об'єктивними макроекономічними та регуляторними, загалом регуляторними причинами, характерними для всієї страхової галузі України, а особливо її фінансового сектора, що відповідним чином вплинуло на фінансові результати, у тому числі на чистий прибуток.

5- Згідно розрахункам ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» тенденція фінансової надійності росте кожен рік у 2020 році 0,22, у 2021 році 0,25 та у 2 кварталі 2022 року 0,27. Зміни у страхових операціях зображено у другому показнику, у 2020 році 0,62, у 2021 році 0,65, та зниження показника у 2 кварталі 2022 року. Зниження показника КфуЗ свідчить про підвищення фінансової надійності та зменшення впливу кредиторів з початку 2021 року по

2 квартал 2022 року на 0,6. Збільшення четвертого показника у 2 кварталі 2022 року свідчить про зниження фінансової надійності страховика у зв'язку зі змінами у капіталі.

6- можна побачити, що результати оцінки рівня фінансової надійності ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» свідчать про наявність негативних тенденцій щодо забезпечення фінансової надійності. Для усунення цієї тенденції ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» необхідно вжити таких заходів: підвищити ефективність використання капіталу; удосконалити маркетингову систему просування страхового продукту в умовах війни; змінити підхід до структури витрат, підвищити економічну зацікавленість у тарифах страховика; переглянути політику розміщення власного та іншого капіталу в рентабельні активи.

7- ПрАТ СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» має довгострокові ділові відносини з перестраховими та страховими компаніями України. Перестрахове покриття надає компанії невелику можливість диверсифікувати страхові ризики, отримані від страхувальника. Таким чином, компанія не забезпечує своїм клієнтам надійний максимальний перестраховальний захист активів і не гарантує високий рівень врегулювання збитків. Фінансова надійність перестрахового бізнесу в ПрАТ СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» негативна.

8- за допомогою цифрових технологій можна досягти оптимізації бізнес-процесів, витрат і відносин у страхуванні. Технології InsurTech дозволяють модернізувати та радикально оновити бізнес-моделі та способи спілкування, в тому числі з клієнтами. Завдяки InsurTech потреби страховиків страхувальників задовольняються миттєво, будь-де та будь-коли. Але це сприяє суттєвій трансформації споживчої поведінки. Вимоги та очікування страхувальника, його уявлення про страховий продукт і бренд, соціальні, психологічні та емоційні чинники укладання договору страхування, задоволеність страховою послугою можуть змінюватися неоднорідно, а часом і хаотично [18].

9- При зниженні фінансової надійності страхових операцій необхідно аналізувати елемент збитковості за всіма видами відповідальності страхової компанії за договорами страхування. Серед подій, які сприяють відновленню платоспроможності та збереженню продуктивності страхової та фінансової діяльності компанії, слід охарактеризувати: оптимізація дебіторської заборгованості; зменшення витрат на ведення справ; оптимізація чисельності персоналу; продаж надлишкового обладнання, комп'ютерної техніки тощо; застосування новітніх програмних продуктів; удосконалення організації праці.

АНОТАЦІЯ

Гейко Д.В.,
(*прізвище та ініціали студента*)

«Фінансова надійність страховика»,
(*назва кваліфікаційної роботи*)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою

«Фінансовий та страховий менеджмент»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2022 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес оцінки фінансової надійності страховика.

У роботі розглядаються теоретичні основи фінансової надійності страховика - визначено сутність фінансової надійності страховика; надано фінансово-правову оцінку новітнього підходу до державного регулювання страховиків в Україні; визначено фактори впливу на фінансову надійність страховика;

Проаналізовано методичні основи фінансової надійності ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» - проаналізовано загальна фінансова діяльність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; проаналізовано фінансова надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; проаналізовано фінансові ресурси ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;

Запропоновано рекомендації щодо поліпшення фінансової надійності страхової компанії ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» - охарактеризовані вплив перестрахової діяльності на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; охарактеризовані сучасні фактори впливу на фінансову надійність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»; рекомендоване поліпшення фінансової надійності страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

Ключові слова: фінансова надійність страховика, фінансові ресурси страховика.

ANNOTATION

Geyko DV,
(*students surname and initials*)

«Financial reliability of the insurer»,
(*work title*)

thesis for Master degree in specialty «thesis for Master degree in specialty

«072 Finance, banking and insurance»

under the program

«Financial and insurance management»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2022

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of assessing the financial reliability of the insurer.

The paper examines the theoretical foundations of the insurer's financial reliability - the essence of the insurer's financial reliability is defined; provided a financial and legal assessment of the latest approach to the state regulation of insurers in Ukraine; the factors affecting the financial reliability of the insurer are determined;

The methodical foundations of the financial reliability of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" were analyzed - the general financial activity of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" was analyzed; the financial reliability of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" was analyzed; the financial resources of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" were analyzed;

Recommendations for improving the financial reliability of the insurance company PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" are offered - the impact of reinsurance on the financial reliability of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" is characterized; modern factors of influence on the financial reliability of PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC" are characterized; recommended improvement of the financial reliability of the insurance company PJSC "ARSENAL INSURANCE JSC"

Keywords: financial reliability of the insurer, financial resources of the insurer.